

При всьому різноманітті визначень філософії можна прийняти будь-яке з них. Головне спробувати зрозуміти чому ви взяли саме це положення, а не інше? А це означає, що доведеться осягнути докази інших точок зору, щоб навчитися відстоювати свою позицію.

Білецька Марина Сергіївна
Науковий керівник – канд. філос. наук, доц. Варипаєв О.М.
Державний біотехнологічний університет

ФІЛОСОФІЯ ЯК ФОРМА РЕФЛЕКСІЇ

Рефлексія - це одна з форм розумової діяльності, яка спрямована на аналіз та осмислення себе та сформованого світогляду. У філософії вона використовується як інструмент пізнання, допомагаючи розуміти існуючі поняття та визначення, які відкриті та доступні людині. Рефлексія передбачає можливість розмірковування лише на основі вже відомих знань чи виниклих проблем.

Головною метою філософської рефлексії є постійний пошук істини. Філософія не стверджує, а навпаки, викликає сумніви у встановлені уявлення про різні об'єкти, які люди сприймають. Це, по суті, є вивчення процесу мислення. В цьому процесі обробляються теорії та усі види знань.

Різні погляди на це формувалися протягом історії. Давні філософи розвивали різні точки зору. Існує багато варіантів трактування цього поняття. Часом це нагадує гонку, де кожен філософ прагне створити свою неповторну версію істини. З ростом кількості філософів стає складніше визначити істину, і різні філософські визначення можуть значно відрізнятись.

В філософії істина є непередбачуваною і досягається поетапно. Уявлення про неї може суттєво змінюватися протягом життя людини, що вказує на тісну взаємодію зміни сприйняття і здобуття нового розуміння того, що відбувається. Хоча людина здобуває свій реальний досвід через сприйняття. Істина не обов'язково пов'язана із досвідом, оскільки набуті знання завжди різноманітні. Люди звертаються до філософської рефлексії для того, щоб осмислити власну сутність і отримати глибше розуміння життя.

Суть рефлексії визначається активністю, пов'язаною із сприйняттям та розумінням практики та об'єктного світу культури, таких як мистецтво, наука, релігія та філософія. У даному контексті рефлексія є філософським методом, який розкриває особливості духовного світу людини. Важливо усвідомити, що рефлексія, разом із застосуванням категоріальної мови, визначає філософську форму мислення. Загалом, філософія може розглядатися як виявлення розуму через рефлексію, що включає роздуми про акти та зміст почуттів, уявлень та думок, міркувань, які виражаються у мові та творах культури, а також які існують у свідомості.

Свідомість вивчається власними зусиллями через відсутність прямих інструментів для її дослідження. Її орієнтація на зовнішні об'єкти та саму себе

не завжди може бути негайно спрямованою, можливий ретроспективний огляд власних функцій свідомості. Крім того, єдина логічна структура свідомості розгортається в часі як взаємозв'язок різних психічних процесів, що дозволяє свідомості розподіляти увагу між зовнішнім об'єктом та самою собою. Завдяки всьому цьому можливе так зване розщеплення або дублювання свідомості, коли свідомість аналізує свої власні акти, за допомогою яких вона сприймає, аналізує та пояснює той чи інший феномен.

В багатьох філософських теоріях та концепціях визнається рефлексія як одна з ключових властивостей свідомості. Згідно з цією точкою зору, лише істоти, які можуть усвідомлювати свій внутрішній стан, можуть вважатися свідомими. Однак прихильники інтенціональної концепції свідомості відкидають такий підхід. Вони розглядають свідомість як здатність приділяти увагу найважливішим аспектам, не надаючи рефлексії стільки значення. Замість цього, вони визнають, що центральним елементом є здатність свідомості надавати об'єктам сенс та значення.

Рефлексія розуму включає аналіз змісту знання, вираженого у мові, науці та інших формах культури (зовнішнього знання), і при цьому формує нові цінності, критично переосмислюючи стандартні норми людського знання і поведінки. Таким чином, відбувається осмислення світу культури. Рефлексія над системою зовнішнього знання включає, з одного боку, розкладання його на складові, формулювання припущень та ідеалізацію, а з іншого боку, уточнення самого цього знання та відмову від підсвідомо прийнятих передумов. Внаслідок цієї рефлексії формується теоретична система, яка відрізняється від попереднього зовнішнього знання і вважається більш точним відображенням деяких реальних залежностей у конкретному контексті. При цьому ця система, подібно до попередньої, містить ряд припущень і неявного «передумовеного» знання.

У кожної особистості існує власний рівень рефлексії, який визначається її інтелектуальним розвитком, рівнем знань і вихованням. Деякі люди постійно аналізують свої власні дії, задумуються про мотивацію своїх поступків, тоді як інші абсолютно не приділяють уваги своїй поведінці. Важливою рисою тут є бажання особи розуміти свої помилки, усвідомлювати їх, високий рівень самокритичності і потреба порівнювати себе з оточенням.

Знаком зрілої особистості є її здатність взяти на себе відповідальність за свої вчинки та приймати відповідальність за своє існування. Якщо людина постійно звинувачує оточуючих та обставини в поточних подіях, проявляючи неспроможність приймати відповідальність, це може свідчити про слабкість особистості. Рефлексивність свідомості визначається здатністю осмислювати свій внутрішній "Всесвіт" та будувати картину власних станів.

Існує таке поняття, як особистісна рефлексія. Якщо ми говоримо про здатність до рефлексії, то ця здатність може розвиватися, подібно до інших навичок у конкретних сферах діяльності. Ці можливості можуть бути вбудовані у певну структуру, наприклад, у структуру мислення та комунікації. Людина,

що володіє здібністю до рефлексії, може успішно вирішувати завдання при пошуку виходу зі складних ситуацій і переосмислює власну свідомість.

Таким чином, рефлексія є формою самоаналізу. Вона не є вродженим процесом: людина не розглядає свій внутрішній світ, якщо у неї відсутні навички самопізнання та самооцінки. Рефлексія вимагає від людини відповідального підходу та об'єктивності. Для оцінки самої себе, своїх дій та взаємин з оточуючими необхідно адекватно сприймати самокритику.

*Блажко Валерій Едуардович,
Полунін Микола В'ячеславович
Науковий керівник – канд. філос. наук, доц. Варипаєв О.М.
Державний біотехнологічний університет*

ФІЛОСОФСЬКІ РЕФЛЕКСІЇ ПРОБЛЕМ СУЧАСНОСТІ: СУЧАСНІ АСПЕКТИ КОМП'ЮТЕРИЗАЦІЇ СУСПІЛЬСТВА

Ми переживаємо епоху неймовірних відкриттів та технічних можливостей. Кожен, незалежно від віку, володіє кількома сучасними гаджетами, такими як комп'ютер, мобільний телефон, планшет, iPhone, iPad, які стали невід'ємною частиною нашого повсякдення. Але давайте згадаємо, як ми, здається, ще вчора, невпевнено впроваджували їх у своє життя. Людство витратило значні зусилля на досягнення нових вершин. Історія нашої цивілізації почалася дуже давно, і Земля пройшла великі зміни від ери динозаврів до епохи міфів, діяльності філософів Стародавньої Греції та Риму, а також часів великих географічних відкриттів. Сучасне суспільство назвали інформаційним, і це не випадково. Обсяг інформації щорічно зростає, сприяючи швидкому розвитку технічного прогресу. Комп'ютер став невід'ємним інструментом для обробки та аналізу нових даних.

Процес створення комп'ютера в сучасному розумінні був складним і цікавим. Від абака та рахівниці до перших обчислювальних машин у 1623 році — техніка стала швидше та потужніше. Захоплююче, як в кінці 40-х років ХХ століття з'явився перший прототип сучасного комп'ютера, змінюючи наше сприйняття техніки. Застосування комп'ютера у навчанні стало звичайним явищем, особливо у школах з комп'ютерними класами.

Діти вчать працювати з комп'ютером, вивчають інформатику та використовують його для навчання іноземним мовам чи вивчення науки. Застосування комп'ютерної техніки позитивно впливає на розвиток дітей та полегшує навчання. Таким чином, комп'ютер став невід'ємною частиною нашого життя, полегшуючи навчання, роботу та розваги. Не менш важливе значення має використання комп'ютера під час навчання студентів у різних ВУЗах, коледжах та інших навчальних закладах.

Комп'ютер дозволяє ґрунтовно підготувати майбутніх фахівців з урахуванням специфіки обраної спеціальності. З'явилося чимало навчальних тренувальних програм, таких як "Водій" та "Сигнал", використовуваних для